

A választójogi bizottság befejezte tanácskozásait.

— A képviselőház megszakitás nélkül fogja tárgyalni a javaslatot. —

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.)

A képviselőház választójogi bizottsága pénteken délelőtt folytatta a választójogi javaslat tárgyalását *Beöthy* László elnöklésével. A kormány részéről *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Némethy* Károly államtitkár voltak jelen.

A bizottság elsősorban *Hegedüs* Lórántnak az összeférhetlenségi törvény módosítására vonatkozó indítványát tárgyalta.

Bizony Ákos nem látja szükségesnek és sürgősnek a törvény módosítását. Ami a közszállítások keretében történő szállításokat illeti, arra nézve az a véleménye, hogy nem tartja helyesnek ezeket kivenni az inkompatibilitás alól. Honfőkegyenest ellenkeznek ez az összeférhetlenségi törvény ötödik szakaszának 15. pontjával, amely a szubvenciót eltiltja. A betérjesztett módosítást nem fogadja el. *Huszár* Károly szerint nagy indokai voltak az összeférhetlenségi törvény meghozatalának, amelynek meg volt a maga purifikáló hatása. Nem tartja helyesnek, hogy most a kérdést a hajánál fogva idehozzák. Az iparnak kellő képviselte van ma is a parlamentben. A főrendiháznak is vannak iparos tagjai. *Hegedüs* Lóránt indítványát nem fogadja el. Gróf *Bethlen* István nem tartja a bizottságot erre kompetensnek, mert az csak a választójogi tárgyalására hivatott. Csinálja meg ezt a törvényhozás. Kéri *Hegedüs* Lórántot, hogy vonja vissza indítványát. Mindenki érzi ugyan, hogy az összeférhetlenségi törvény revíziójának a nagy kérdése megérett, de ezt a parlamentben kell megoldani.

Návay Lajos hozzájárul az előtte szóló véleményéhez. Nem szerves része ez a kérdés a választójogi javaslatnak és arra senki sincs jelenleg elkészülve. Gróf *Bethlen* indoklását teljes mértékben osztja.

Hegedüs Lóránt nemcsak nem vonja vissza indítványát, hanem kéri annak elfogadását. Lehetetlen ugyanis a parlamenttől azt várni, hogy szerves reformot alkosson az összeférhetlenségi törvényben. Nyílt sebé a törvényhozásnak, hogy az iparosság nincs benne képviselve. Ha a munkások bejönnek a Házba, kell, hogy oda munkaadók is bejussanak. A munkaadók tekintélyét vissza kell állítani. Egy-egy ezredest tettek be minden gyárba és a politika is behatolt a munkások közé. Egyszóval annyira megrongálódott a munkaadók tekintélye, hogy azt feltétlenül helyre kell állítani. Ha meg lesz a kényszer-társulás, akkor mindenki közszállító lesz és a mai jogállapot szerint nem lehet képviselő. Kéri indítványa elfogadását.

Gróf *Tisza* István: Kijelenti, hogy ez a módosítás hónapok óta a közvélemény előtt van és a GyOSz. elnöke, aki nem tartozik az ő politikai barátai közé, a legnagyobb nyomatékkal követeli ezt. Ha valaki, úgy ő bírna érzéssel az iránt, hogy további teherpróbának ne tegye ki a választójogot, de

égető szükségnek tartja a legkiáltóbb hiányok pótlását. Szavazását épen ezért adja le *Hegedüs* Lóránt módosítására. Az iparosok zöme eddig még nem juthatott be a Házba, a jövőben pedig alig lesz olyan iparvállalat, melyet ne érintene a mai összeférhetlenségi törvény. Megérdemlik az iparosok, hogy olyan strukturát adjunk a parlamentnek, hogy ha a munkások bejutnak oda, az iparosok is bejussanak. A magyar ipar a háborút csak akkor fogja túlélni, ha a munkaadó és munkások között olyan viszony lesz, amely az ipar produktivitását biztosítja. Kéri a bizottságot, ne kövessen el capitis diminuciót az iparosok ellen. Kéri *Hegedüs* módosításának az elfogadását.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Az ország ipari felvirágoztatását jövőnk egyik feltételének tartja, épen ezért szükséges, hogy a parlamentben az iparnak szakképviselte legyen jelen, de ne érdekképviselte. A háborús viszonyok az összeférhetlenségi eseteket megszáporították, ezért az összeférhetlenségi törvény revíziója sürgős, de ebből nem azt a konzekvenciát vonja le, a mit *Hegedüs* Lóránt. Az inkompatibilitási törvénnyel nem ért egyet, de most nem erről, hanem a választójogi törvényjavaslat tárgyalásáról van szó. *Hegedüs* indítványát nem tartja elfogadhatónak.

Gróf *Tisza* István ugy látja, hogy a miniszterelnök is szükségesnek tartja az összeférhetlenségi törvény mielőbbi revízióját. Szeretne kötelező nyilatkozatot kapni arra nézve, hogy a revízió az új választásokig megtörténik és életbelép.

Wekerle miniszterelnök ezt megígéri.

Teleszky János és gróf *Tisza* ismételt felszólalása után *Hegedüs* Lóránt indítványát visszavonta.

Ezután a bizottság az elnök javaslatára tanácskozást felfüggesztették, hogy azalatt megtárgyalják a kötelező szavazás, a fuvardíjra vonatkozó szakaszokat.

A választójogi bizottság hosszas vita után elfogadta a kötelező szavazásra vonatkozólag a *Szabó* János által csütörtökön benyújtott indítványt. Mindazon kerületekben tehát, ahol a szavazás titkos lesz, köteles lesz minden választópolgár szavazni. Ugyancsak elfogadták a fuvarköltségre vonatkozó szakaszt is *Tisza* István oly módosításával, hogy 5 kilométeren túl szabad fuvarköltséget megtéríteni.

A választójogi javaslatot ezzel részleteiben is letárgyalták.

Ezután *Tisza* István mondott köszönetet *Wekerle*nek előzékeny magatartásáért. *Wekerle* pedig megköszönte a bizottság tagjainak működésüket. Kijelentette, hogy a kormány még a jövő héten betérjeszti a Ház elé az indemnítást, hogy ennek letárgyalása után a választójogi reformot megszakitás nélkül tárgyalják.

Az elnök zárószava után az ülés véget ért.

telen volt erős tartalékesapatokat igénybe venni. Csak az északi fronton folyt harcokban 18 francia hadosztályt volt kénytelen a főparancsnokság az angol front tehermentesítésére harcba vetni, további erőket pedig ugyanott tartalékba helyezni. A legutóbbi Somme-menti vereség aztán rendkívül megnövelte az antant véráldozatait. Az aismarnei csata minden napja nagy réseket ütött az erősen megcsappant Foch-féle tartalékokba és a főparancsnokot arra kényszerítette, hogy hadosztályait ott vesse harcba, ahol a németek támadtak. Ezzel ismét jelentős francia hadosztályokat kötöttünk le s így az antant vezérkara teljesen elvesztette operatív szabadságát. A bűszke tartaléksereg, amelyre ellenségeink a legszebb reményeiket építették, mint ilyen, nem létezik többé.

A Lloyd székházépítési mozgalma.

— Felhívás a szegedi kereskedőkhöz, iparosokhoz és vá. lalatokhoz. — Megindulnak a kötvényjegyzések. —

(Saját tudósítónktól.) A Szegedi Lloyd Társulat tudvalevőleg nagyarányú székházépítési akciót kezdett. A székház építéséhez szükséges összeget kötvények kibocsátásával akarják előteremteni. A mozgalom célja ezen túl egyelőre nem is terjed, mert az építkezéssel természetesen — ha csak közben valami különösen kedvező alkalom nem kínálkozik — várnak addig, amíg azt a viszonyok lényeges megváltozása lehetővé teszi. Minden esetre tervbe vette a társulat vezetősége, hogy annak idején diszes és hatalmas székházat emel és ennek a célnak megfelelően nagy arányokban indította most meg a kötvényjegyzési akciót. A mozgalom sikere érdekében a vezetőség a következő felhívást bocsátotta ki:

— A Szegedi Lloyd Társulat, mely az idén ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját, szépen kibontakozó jövője szempontjából is határkönek kívánja tekinteni ezt az esztendő. Május 9-én tartott rendkívüli közgyűlésén ugyanis elhatározta, hogy kötvények kibocsátásával megkezdi annak az összegnek előteremtését, amely szükséges ahhoz, hogy a kereskedelem jelentőségéhez és a Társulat tekintélyéhez méltó szabású székházat emelhessen.

Minden kereskedőnek, iparosnak, vállalkozónak és vállalatnak támogatnia kell ez akciójában a Szegedi Lloyd Társulatot. Az építkezés ugyanis nem az egyesület magánügye, hanem elsőrendű közügy. Tervünk minél sikeresebb megvalósítása érdeke a városnak, mely a társulati székház felépítésével, jelentős és bizonyára monumentális középülettel gyarapszik. Érdeke a kereskedelemnek, melyre a mai és a ránk következő — bizonyára nehéz — időkben nem lehet mellékes, hogy erejét, tekintélyét, súlyát és tisztességét milyen eszközökkel reprezentáljuk. Érdeke mindenkinek, aki valamilyen kapcsolatban áll a termelés egy-egy ágával, mert meggyőződésünk, hogy a Lloyd-társulati székház és a benne majdan felpezsdülő munka közvetve hatékonyan fogja szolgálni a szegedi kereskedelem és ipar minél egészségesebb, rendszeresebb és ütemesebb fejlesztésének áldott munkáját. Így akcióinkkal azon kevesek sorába is lépünk, kiknek megadatott a város fejlesztését és az egész polgárság érdekeit szolgálni.

Ezekre a nagy érdekekre és kivételes horderejű kérdésekre való tekintettel különös nyomatékkal hívjuk fel figyelmét a most megindult mozgalomra. A Lloyd székházépítési mozgalmatól senkisé sem tarthatja magát távol. A kötvényjegyzők sorába való belépésre egyenlő erővel hívnak olyan közéleti, társadalmi, gazdasági és várospolitikai kötelességek, amelyek teljesítése elől elzárkózni nem lehet. Az ügy iránt érzett meggyőződéstől és lelkesedéstől hevitve kérjük, álljon sorainkba, vegyen részt a jegyzésben, támogassa ezzel a biztos befektetéssel azt a törekvést, hogy a szegedi kereskedők házána felépítésére minél tekintélyesebb összeget sikerüljön előteremteni. Szeged, 1918. június hó. Kiváló tisztelettel *Weiner* Miksa, elnök, *Pásztor* József, titkár.

A jegyzések már is megindultak, még pedig szép és biztató eredménnyel. Az első jegyzők voltak *Back* Bernát és a Szegedi Kenderfonógyár 10—10,000 korona jegyzésével.

Megsemmisült Foch tábornok tartalékhadserege

Berlin, június 7. A Wolff-ügynökség jelentti: A német trónörökösnek az Aisne és a Marne között aratott győzelme ismét jelentős ellenséges haderőket és nagymennyiségű hadiszert semmisített meg. Az ötvenöt-ezer foglyon kívül rendkívül nagy veszteségeket szenvedtek a franciák halottakban és sebesültekben is. Márciusban a francia hadsereg az angoloknak a Somme mentén szükségessé vált hátrálása következtében kénytelen volt a készenlétben álló Foch-féle tartalékhadsereg legnagyobb részét harcba vetni. Ez a tartaléksereg aztán belesodródott a nagy angol vereségbe. Amikor Flandriában ismét komoly veszedelem fenyegette az angolokat, főparancsnokuk másodszor is kény-